

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Otevřená škola

**Doplněný a aktualizovaný k 1. 9. 2013 – původní verze doplněna
k 1. 9. 2015 formou Dodatku č. 1
k 1. 9. 2016 formou Dodatku č. 2
k 1. 9. 2017 formou Dodatku č. 3**

1. 9. 2018 Dodatek č. 4

Provedené změny:

1. Obsah učiva předmětu Výchova k občanství v 6. – 9. ročníku

Na základě zkušeností ve výuce předmětu Výchova k občanství a pro zpřehlednění učiva žákům bylo třeba po nakoupení nové řady učebnic uvést do souladu s jejich obsahem i rozsah učiva jednotlivých ročníků. Všechna témata (učivo) i výstupy jsou v souladu s RVP ZV. Byly jen přesunuty v rámci předmětu Výchova k občanství z ročníku do ročníku.

4.5.2. Výchova k občanství

Charakteristika předmětu - II. stupeň

Předmět občanská výchova se vyučuje jako součást vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Občanská výchova směřuje k postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků.

K zabezpečení tohoto cíle směřuje obsahová, časové a organizační vymezení předmětu - předmět se vyučuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno zejména na to:

- aby si žáci utvořili ucelenou představu o mravních a právních předpokladech mezilidského a společenského soužití;
- aby se žáci naučili orientovat v rozmanitých situacích osobního, citového, rodinného, pracovního a občanského života.

ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
dotace	1	1	1	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uvědomí si význam domova, objasní pojmy náhradní výchova, adopce, pěstounská péče, adopce na dálku• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, řeší konflikty nenásilným způsobem• posoudí na příkladech přínos spolupráce při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci• objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání• rozlišuje projevy vlastenectví od projevu nacionalismu• vysvětlí rozdíl mezi národností a	<ul style="list-style-type: none">- život v rodině – typy rodiny, náhradní výchova- vztahy mezi lidmi – mezilidská komunikace, konflikty, problémy lidské neshovivnosti- naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku- naše vlast, pojem vlast a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky a významné dny

státním občanstvím	
pokrytí průřezových témat VDO OSŠ OSV SaS , PH , PL , MV , Ko	

7. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 	<p>- naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život</p> <p>- kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá</p> <p>- lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti</p> <p>- vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské neshovlivosti</p>

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příkladyna příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů, hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezenísestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	<ul style="list-style-type: none">- majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví- peníze – funkce a podoby peněz, formy placení- hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znakyrozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státuvyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanůobjasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	<ul style="list-style-type: none">- právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu- státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly- principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu

<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy, osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování 	<p>- lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace</p> <p>- protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p>
---	---

MEZINÁRODNÍ VZTAHY A GLOBÁLNÍ SVĚT

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu 	<p>- mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)</p> <p>- globalizace - projevy, klady a zápory; významné globální problémy, způsoby včetně války a terorismu, možnosti jejich řešení</p>

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám• rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života• posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek• rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání• popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	<p>- podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál</p> <p>- vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí</p>
pokrytí průřezových témat VDO OSSŠ , OOSS , POPŽ OSV MV	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státurozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činůrozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příkladydiskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	<p>- právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu</p> <p>- právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <p>- protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>- právo v každodenním životě – význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady</p>

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	<p>- osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p>
pokrytí průřezových témat MuV PM OSV SaS, SRaSO , ŘPRD , HPPE	

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODAŘENÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi• rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané• rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti• na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součást nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz• vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít• uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	<ul style="list-style-type: none">- peníze – funkce a podoby peněz- hospodaření s penězi- formy vlastnictví - výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
pokrytí průřezových témat VMEGS JE MeV KČPPMS , IVMSR	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory• uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní	<ul style="list-style-type: none">- globalizace - projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení

<p>názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<p>- mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)</p> <p>- evropská integrace – podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR</p>
<p>Klíčové kompetence</p> <p>Kompetence k učení</p> <ul style="list-style-type: none"> - má vytvořený komplexní pohled na svět - propojil si poznatky z různých vzdělávacích oblastí do širších celků <p>Kompetence k řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> - je tolerantní k národnostním menšinám - řeší modelové situace problémového chování a jednání <p>Kompetence komunikativní</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje jiné názory, zájmy, chování a myšlení lidí - naslouchá promluvám druhých lidí, zejména ve skupinové práci na ně reaguje - využívá počítač a jiné technologie pro komunikaci <p>Kompetence sociální a personální</p> <ul style="list-style-type: none"> - podílí se na práci ve skupině - v sebehodnotících cvičeních vyjadřuje vlastní pocity a uspokojení z vlastní práce - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů <p>Kompetence občanské</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokracii 	

- uveďte příklady, jak ovlivňují výsledky voleb běžný život občanů

Kompetence pracovní

- vypracuje projekty související s globalizací, hledá řešení na úrovni obce
- vhodně používá pomůcky, zdroje z médií apod.

Pedagogická rada projednala dne: 30. 8. 2018

Školská rada projednala dne:

Podpis ředitele

Razítko školy